Europski parlament
2024-2029

Odbor za kulturu i obrazovanje

2025/0359(COD)

6.3.2026

MIŠLJENJE

Odbora za kulturu i obrazovanje

upućeno Odboru za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) 2024/1689 i (EU) 2018/1139 u pogledu pojednostavnjenja provedbe usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Digitalni omnibus o umjetnoj inteligenciji)
(COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD))

Izvjestiteljica za mišljenje: Emma Rafowicz

PA_Legam

AMANDMANI

Odbor za kulturu i obrazovanje podnosi Odboru za unutarnje tržište i zaštitu potrošača i Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove, kao nadležnim odborima, sljedeće:

Amandman 1

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 2.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(2.a) Djelotvorna provedba Uredbe (EU) 2024/1689 iziskuje da prilagodbe uvedene radi olakšavanja njezine primjene u praksi ne smanje jasnoću i dostupnost regulatornog okvira onima koji ga trebaju primjenjivati. Konkretno, ako se Uredba primjenjuje u području obrazovanja, kulture i medija, jasno razumijevanje obveza i zaštitnih mjera povezanih s uporabom UI sustava i dalje je ključno za osiguravanje njezine učinkovite i dosljedne primjene, pri čemu se posebna pozornost posvećuje nositeljima prava iz kulturnih i kreativnih sektora. Mjerama uvedenima radi potpore pravodobnom i proporcionalnom usklađivanju s ovom Uredbom trebalo bi stoga i dalje podupirati jasnoću i pristupačnost obveza iz ove Uredbe, čime bi se doprinijelo promišljenoj uporabi UI sustava i povjerenju u njihovo uvođenje.

Amandman 2

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 3.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(3) Stoga su potrebne ciljane izmjene Uredbe (EU) 2024/1689 kako bi se otklonile određene poteškoće u provedbi i time omogućila djelotvorna primjena	(3) Stoga su potrebne ciljane izmjene Uredbe (EU) 2024/1689 kako bi se otklonile određene poteškoće u provedbi i time omogućila djelotvorna primjena

relevantnih pravila.	relevantnih pravila. ***Budući da se UI sustavi sve više upotrebljavaju u obrazovanju te u kulturnom i kreativnom sektoru, njihova bi primjena mogla otvoriti specifična pitanja povezana s procesima učenja, kulturnim izričajem i medijskim pluralizmom. Stoga bi pri primjeni ove Uredbe posebnu pozornost trebalo posvetiti tim sektorima kako bi se poduprla promišljena uporaba umjetne inteligencije i održalo povjerenje u uvođenje UI sustava. U području obrazovanja posebno su potrebne zaštitne mjere kako bi se osiguralo da se pri uvođenju UI sustava čuva pedagoška autonomija, jamče visoki standardi privatnosti podataka za učenike i sprečava ovisnost o vlasničkim ekosustavima (ovisnost o određenom pružatelju usluga).***

Amandman 3

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 5.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(5) Člankom 4. Uredbe (EU) 2024/1689 trenutačno se uvodi obveza za sve dobavljače UI sustava i subjekte koji ih uvode da osiguraju pismenost svojeg osoblja u području umjetne inteligencije. Pismenost u području umjetne inteligencije čiji razvoj započinje obrazovanjem i osposobljavanjem i nastavlja se u obliku cjeloživotnog učenja nužna je kako bi dobavljači, subjekti koji uvode sustave i osobe na koje utječe umjetna inteligencija ovladali potrebnim pojmovima radi donošenja utemeljenih odluka o primjeni UI sustava. Međutim, iskustvo o kojem su izvijestili dionici pokazuje da za potrebe promicanja pismenosti u području umjetne inteligencije ne postoji univerzalno rješenje koje bi bilo prikladno za sve vrste dobavljača i subjekata koji uvode sustave, zbog čega takva horizontalna obveza nije	***Briše se.***

učinkovita za ostvarenje cilja te odredbe. Nadalje, podaci upućuju na to da uvođenje takve obveze dovodi do dodatnog opterećenja povezanog s usklađivanjem, posebno za manja poduzeća, a pismenost u području umjetne inteligencije trebala bi biti strateški prioritet, bez obzira na regulatorne obveze i moguće sankcije. S obzirom na to članak 4. Uredbe (EU) 2024/1689 trebalo bi izmijeniti na način da se njime propisuje da su države članice i Komisija, ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti, dužne pojedinačno, zajednički i u suradnji s relevantnim dionicima poticati dobavljače i subjekte koji uvode sustave da osiguraju dostatnu razinu pismenosti u području umjetne inteligencije za svoje osoblje i druge osobe uključene u rad i korištenje UI sustava u njihovo ime, među ostalim pružanjem mogućnosti osposobljavanja, stavljanjem na raspolaganje informacijskih resursa i omogućivanjem razmjene dobrih primjera iz prakse i drugih pravno neobvezujućih inicijativa. Europsko vijeće za umjetnu inteligenciju pobrinut će se za redovitu razmjenu informacija između Komisije i država članica o toj temi, dok će Savez za primjenu umjetne inteligencije omogućiti rasprave sa širom zajednicom. Tom se izmjenom ne dovode u pitanje opsežnije mjere koje Komisija i države članice poduzimaju u svrhu promicanja pismenosti i kompetencija šire javnosti u području umjetne inteligencije i koje su namijenjene učenicima, studentima i građanima različite dobi, a provode se prije svega u okviru sustava obrazovanja i osposobljavanja.

Amandman 4

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 5.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*

(5.a) Promicanje pismenosti u području umjetne inteligencije znatno pomaže građanima da bolje razumiju umjetnu inteligenciju i njezin utjecaj na društvo, uključujući svijest o mogućnostima i rizicima povezanima s umjetnom inteligencijom, a posebno sposobnost prepoznavanja i suzbijanja algoritamske pristranosti, diskriminacije i širenja dezinformacija, čime se doprinosi demokratskom upravljanju i javnom nadzoru u tom području. Boljem razumijevanju u praksi doprinose programi obrazovanja, osposobljavanja, stjecanja vještina i prekvalifikacije te inicijative u području kulture, medijske pismenosti i informiranja javnosti. Tim se širim inicijativama dopunjuju mjere pismenosti u organizacijama u području umjetne inteligencije koje dobavljači UI sustava i subjekti koji ih uvode poduzimaju za svoje osoblje i druge osobe koje djeluju u njihovo ime. Stoga bi u kontekstu promicanja pismenosti u području umjetne inteligencije države članice trebalo poticati da uključe obrazovne i kulturne ustanove, medijske organizacije i aktere civilnog društva kako bi se osiguralo da inicijative za pismenost u području umjetne inteligencije budu pristupačne, uključive i prilagođene različitoj publici i različitim dobnim skupinama.

Amandman 5

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 5.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(5.b) Pismenost u području umjetne inteligencije, zajedno s medijskom i digitalnom pismenošću, posebno je važna za djecu i mlade, koji su od rane dobi često izloženi UI sustavima bez dostatnog znanja o pristranosti, netočnosti ili obmanjujućim izlaznim rezultatima te o

učincima koje ti sustavi mogu imati na povjerenje u informacije, privatnost i oblikovanje mišljenja i ponašanja. Mjere za promicanje tih oblika pismenosti trebale bi poticati kritičko razmišljanje, digitalnu autonomiju i informirano donošenje odluka te bi trebale biti prilagođene različitim dobnim skupinama i kontekstima učenja.

Amandman 6

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 5.c (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(5.c) Umjetna inteligencija sve je prisutnija u digitalnim okruženjima koja upotrebljavaju djeca i mladi, među ostalim u obrazovanju, na društvenim mrežama, u internetskim igrama te na kulturnim i kreativnim platformama. Uredbu (EU) 2024/1689 trebalo bi stoga primjenjivati na način koji odražava interakciju djece i mladih sa UI sustavima i njihovu posebnu potrebu za zaštitom i informacijama primjerenima dobi.

Amandman 7

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 6.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(6.a) UI sustavi kojima se mijenjaju ili na umjetan način stvaraju slike ili videozapisi te njima manipulira tako da prikazuju fizičke osobe uključene u seksualno eksplicitne aktivnosti, pri čemu se bez pristanka prikazuju njihovi intimni dijelovi tijela ili razodjeveno tijelo, nanose štetu žrtvama i krše temeljna prava na dostojanstvo i privatnost. Nedavni događaji pokazali su neusklađenost određenih UI praksi s okvirom Unije za

	temeljna prava. Generiranje prikaza golih žena, manipulacija intimnim slikama i stvaranje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece jasna su kršenja temeljnih prava i prava Unije. Međutim, i dalje postoji znatna pravna nesigurnost u pogledu toga jesu li aplikacije za golotinju koje se temelje na umjetnoj inteligenciji obuhvaćene UI praksama zabranjenim člankom 5. Uredbe (EU) 2024/1689. Člankom 112. te uredbe Komisiju se obvezuje da na godišnjoj osnovi procijeni potrebu za izmjenama popisa zabranjenih praksi utvrđenog u članku 5. i popisa navedenog u Prilogu III. te da rezultate te procjene podnese Europskom parlamentu i Vijeću. Komisija nije poštovala rok za prethodno razdoblje procjene. Zbog toga se čini primjerenim navesti da zabranjene prakse iz članka 5. uključuju stavljanje na tržište, stavljanje u uporabu ili korištenje UI sustava koji može generirati seksualizirani audiosadržaj, slike i videozapise pojedinaca ili manipulirati njima, čime se olakšava dijeljenje intimnog ili manipuliranog materijala bez pristanka kako je definirano u Direktivi (EU) 2024/1385.

Amandman 8

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 9.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(9) Kako bi se pojednostavnilo postizanje usklađenosti i smanjili povezani troškovi, od dobavljača UI sustava ne bi se trebalo tražiti da UI sustave iz članka 6. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1689 registriraju u bazu podataka EU-a u skladu s člankom 49. stavkom 2. te uredbe. S obzirom na to da se takvi sustavi pod određenim uvjetima ne smatraju visokorizičnima ako ne	***Briše se.***

predstavljaju znatan rizik od štete za zdravlje, sigurnost ili temeljna prava osoba, uvođenje zahtjeva za registraciju predstavljalo bi nerazmjerno opterećenje povezano s usklađivanjem. Međutim, dobavljač koji smatra da je UI sustav obuhvaćen člankom 6. stavkom 3. i dalje ima obvezu dokumentirati svoje ocjenjivanje prije stavljanja tog sustava na tržište ili u upotrebu. To ocjenjivanje mogu zatražiti nacionalna nadležna tijela.

Amandman 9

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 11.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(11.a) Proširenje mogućnosti za testiranje u stvarnim uvjetima može poduprijeti inovacije, ali ne bi trebalo dovesti do toga da ranjive skupine postanu zadane ispitne populacije. Ako testiranje u stvarnim uvjetima uključuje UI sustave namijenjene za uporabu u obrazovanju i strukovnom osposobljavanju ili se provodi u okruženju u kojem će vjerojatno utjecati na maloljetnike, u planu testiranja trebale bi se utvrditi zaštitne mjere prilagođene tom okruženju, uključujući jasne informacije za osobe na koje se to odnosi i smisleno sudjelovanje subjekata koji uvode UI sustave, kao što su škole i druge organizacije od javnog interesa odgovorne za dotična okruženja.

Amandman 10

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 20.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(20) Kako bi se dobavljačima generativnih UI sustava na koje se	***Briše se.***

primjenjuju obveze označivanja utvrđene u članku 50. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1689 dalo dovoljno vremena da u razumnom roku prilagode svoje prakse a da to ne uzrokuje poremećaje na tržištu, primjereno je uvesti prijelazno razdoblje od šest mjeseci za dobavljače koji svoje sustave stave na tržište prije 2. kolovoza 2026.

Amandman 11

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 21.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(21) Kako bi se dobavljačima visokorizičnih UI sustava dalo dovoljno vremena i kako bi se pojasnila pravila primjenjiva na UI sustave koji su već stavljeni na tržište ili u upotrebu prije početka primjene relevantnih odredaba Uredbe (EU) 2024/1689, primjereno je pojasniti primjenu razdoblja odgode iz članka 111. stavka 2. te uredbe. Za potrebe članka 111. stavka 2. razdoblje odgode trebalo bi se primjenjivati na vrstu i model UI sustava koji su već stavljeni na tržište. To znači da, ako je na tržište ili u upotrebu prije datuma navedenog u članku 111. stavku 2. zakonito stavljena barem jedna jedinica visokorizičnog UI sustava, na druge jedinice iste vrste i modela visokorizičnog UI sustava primjenjuje se razdoblje odgode iz članka 111. stavka 2. te se stoga i dalje mogu stavljati na tržište, na raspolaganje ili u upotrebu na tržištu Unije bez dodatnih obveza, zahtjeva ili potrebe za dodatnom certifikacijom, sve dok dizajn tog visokorizičnog UI sustava ostaje nepromijenjen. Za potrebe primjene razdoblja odgode iz članka 111. stavka 2. odlučujući je čimbenik datum na koji je prva jedinica te vrste i modela visokorizičnog UI sustava prvi put stavljena na tržište ili u upotrebu na	***Briše se.***

tržištu Unije. Svaka znatna promjena dizajna tog UI sustava nakon datuma iz članka 111. stavka 2. trebala bi dovesti do obveze dobavljača da se u potpunosti uskladi sa svim relevantnim odredbama ove Uredbe koje se primjenjuju na visokorizične UI sustave, uključujući zahtjeve za ocjenjivanje sukladnosti.

Amandman 12

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 22.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(22) U članku 113. Uredbe (EU) 2024/1689 utvrđuju se datumi stupanja na snagu i početka primjene te uredbe, odnosno navodi se da je opći datum početka primjene 2. kolovoza 2026. Kad je riječ o obvezama povezanima s visokorizičnim UI sustavima utvrđenima u poglavlju III. odjeljcima 1., 2. i 3. Uredbe (EU) 2024/1689, kašnjenja u dostupnosti normi, zajedničkih specifikacija i alternativnih smjernica te kašnjenja u uspostavi nacionalnih nadležnih tijela dovode do situacija koje ugrožavaju stvarni početak primjene tih obveza i koje bi mogle znatno povećati troškove provedbe tako da se ne može opravdati zadržavanje njihova početnog datuma primjene, odnosno 2. kolovoza 2026. Iz iskustva proizlazi da je primjereno uspostaviti mehanizam koji povezuje početak primjene s dostupnošću mjera za potporu usklađenosti s poglavljem III. kao što su usklađene norme, zajedničke specifikacije i smjernice Komisije. Komisija bi to trebala potvrditi odlukom po čijem bi se donošenju pravila i obveze za visokorizične UI sustave trebali početi primjenjivati nakon šest mjeseci kad je	***Briše se.***

riječ o UI sustavima koji su klasificirani kao visokorizični u skladu s člankom 6. stavkom 2. i Prilogom III. te nakon 12 mjeseci kad je riječ o UI sustavima koji su klasificirani kao visokorizični u skladu s člankom 6. stavkom 1. i Prilogom I. Uredbi (EU) 2024/1689. Međutim, tu bi fleksibilnost trebalo produljiti samo do 2. prosinca 2027. za UI sustave koji su klasificirani kao visokorizični na temelju članka 6. stavka 2. i Priloga III. te do 2. kolovoza 2028. za UI sustave koji su klasificirani kao visokorizični na temelju članka 6. stavka 1. i Priloga I. toj uredbi te bi se ta pravila u svakom slučaju trebala početi primjenjivati do tih datuma. Razlika između početka primjene pravila za UI sustave koji su klasificirani kao visokorizični na temelju članka 6. stavka 2. i Priloga III. i onih koji su klasificirani kao visokorizični na temelju članka 6. stavka 1. i Priloga I. Uredbi (EU) 2024/1689 u skladu je s razlikom između početnih datuma početka primjene predviđenih u toj uredbi i njome se nastoji omogućiti potrebno vrijeme za prilagodbu i ispunjavanje odgovarajućih obveza.

Amandman 13

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 23.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(23) S obzirom na cilj smanjenja poteškoća u provedbi za građane, poduzeća i javne uprave, važno je da se usklađeni uvjeti za provedbu određenih pravila donose samo ako je to nužno. U tu je svrhu primjereno ukloniti određene ovlasti dodijeljene Komisiji za donošenje takvih usklađenih uvjeta provedbenim aktima u slučajevima u kojima ti uvjeti nisu ispunjeni. Stoga bi Uredbu (EU) 2024/1689 trebalo izmijeniti	(23) S obzirom na cilj smanjenja poteškoća u provedbi za građane, poduzeća i javne uprave, važno je da se usklađeni uvjeti za provedbu određenih pravila donose samo ako je to nužno. U tu je svrhu primjereno ukloniti određene ovlasti dodijeljene Komisiji za donošenje takvih usklađenih uvjeta provedbenim aktima u slučajevima u kojima ti uvjeti nisu ispunjeni. Stoga bi Uredbu (EU) 2024/1689 trebalo izmijeniti

kako bi se uklonile ovlasti za donošenje provedbenih akata dodijeljene Komisiji u članku 50. stavku 7., članku 56. stavku 6. i članku 72. stavku 3. te uredbe. Uklanjanje ovlasti za donošenje usklađenog predloška za plan praćenja nakon stavljanja na tržište iz članka 72. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1689 donijet će dodatnu korist jer će dobavljačima visokorizičnih UI sustava omogućiti veću fleksibilnost u uspostavi sustava praćenja nakon stavljanja na tržište koji je prilagođen njihovoj organizaciji. Isto tako, uzimajući u obzir potrebu da se pojasni način na koji dobavljači visokorizičnih UI sustava trebaju ispuniti tu obvezu, od Komisije bi trebalo zahtijevati da objavi smjernice.	kako bi se uklonile ovlasti za donošenje provedbenih akata dodijeljene Komisiji u članku 50. stavku 7., članku 56. stavku 6. i članku 72. stavku 3. te uredbe. Uklanjanje ovlasti za donošenje usklađenog predloška za plan praćenja nakon stavljanja na tržište iz članka 72. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1689 donijet će dodatnu korist jer će dobavljačima visokorizičnih UI sustava omogućiti veću fleksibilnost u uspostavi sustava praćenja nakon stavljanja na tržište koji je prilagođen njihovoj organizaciji. Isto tako, uzimajući u obzir potrebu da se pojasni način na koji dobavljači visokorizičnih UI sustava trebaju ispuniti tu obvezu, od Komisije bi trebalo zahtijevati da objavi smjernice. ***U tom bi se kontekstu u kodeksima prakse, za koje se Ured za umjetnu inteligenciju zalaže u skladu s člankom 50. stavkom 7., trebale, prema potrebi, pružati smjernice o tome kako se informiranost i osviještenost korisnika mogu osigurati na primjeren i proporcionalan način, među ostalim u situacijama u kojima UI sustavi predstavljaju manji rizik, posebno u području obrazovanja i osposobljavanja, medijskih i informacijskih usluga, kulturnih i kreativnih aktivnosti ili pružanja javnih usluga.***

Amandman 14

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 4.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 4.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(4) članak 4. zamjenjuje se sljedećim:	***Briše se.***
„Članak 4.	
Pismenost u području umjetne inteligencije	
Komisija i države članice potiču dobavljače i subjekte koji uvode UI	

sustave da poduzimaju mjere kako bi osigurali dostatnu razinu pismenosti u području umjetne inteligencije za svoje osoblje i druge osobe uključene u rad i korištenje UI sustava u njihovo ime, uzimajući u obzir njihovo tehničko znanje, iskustvo, razinu obrazovanja i osposobljavanja te kontekst u kojem će se UI sustavi koristiti, kao i osobe ili skupine osoba na kojima se UI sustavi trebaju upotrijebiti.";

Amandman 15

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 5.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 4.a – stavak 1. – točka fa (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(fa) Isključivo u svrhu otkrivanja i ublažavanja algoritamske pristranosti koja može utjecati na medijski pluralizam i raznolikost informacija, dobavljači visokorizičnih UI sustava koji se upotrebljavaju u medijskom ekosustavu mogu, u iznimnim i strogo ograničenim okolnostima, obrađivati posebne kategorije osobnih podataka pod sljedećim uvjetima:
	i. takva je obrada nužna i ne može se učinkovito postići upotrebom anonimiziranih, zbirnih ili sintetičkih podataka;
	ii. obrada je ograničena u opsegu, trajanju i pristupu te ne dovodi do identifikacije, izrade profila ili kategorizacije pojedinačnih korisnika;
	iii. ne donose se zaključci o političkim mišljenjima, vjerskim uvjerenjima ili drugim zaštićenim karakteristikama pojedinaca;
	iv. provode se odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere u skladu sa zakonodavstvom Unije o zaštiti podataka

kako bi se zajamčila povjerljivost, sigurnost i odgovornost;

v. osobni podaci brišu se bez nepotrebne odgode nakon otkrivanja i ublažavanja pristranosti;

vi. korisnici su na jasan i pristupačan način obaviješteni da se njihovi osobni podaci mogu u iznimnim okolnostima obrađivati isključivo u svrhu otkrivanja i ublažavanja algoritamske pristranosti te im se pružaju informacije o opsegu, zaštitnim mjerama i pravima koja se primjenjuju na takvu obradu.

Amandman 16

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 5.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 4.a – stavak 2.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	2.a Izričito je zabranjeno prikupljati, obrađivati ili na bilo koji drugi način upotrebljavati osobne podatke djece.

Amandman 17

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 5.a (nova)
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 1. – stavak 1. – točka ha (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
	(5.a) U članku 5. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:
	(ha) stavljanje na tržište, stavljanje u upotrebu ili korištenje UI sustava kojim je moguće mijenjati ili na umjetan način proizvoditi slike ili videozapise te manipulirati njima kako bi se prikazale seksualno eksplicitne aktivnosti ili intimni dijelovi tijela fizičke osobe ili kojim se ta osoba svlači bez njezina pristanka kako je

definirano u članku 5. Direktive 2024/1385[1a].

[1a] Direktiva (EU) 2024/1385 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (SL L, 2024/1385, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj)
.'

Amandman 18

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 6.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 6. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(6) u članku 6. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:	***Briše se.***
'4. Dobavljač koji smatra da UI sustav iz Priloga III. nije visokorizičan dokumentira svoje ocjenjivanje prije stavljanja tog sustava na tržište ili u upotrebu. Na zahtjev nacionalnih nadležnih tijela dobavljač dostavlja dokumentaciju o ocjenjivanju.";	

Amandman 19

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 14.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 49. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(14) u članku 49. stavak 2. briše se;	***Briše se.***

Amandman 20

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 15.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 50. – stavak 7.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
7. Ured za umjetnu inteligenciju potiče i olakšava izradu kodeksâ prakse na razini Unije kako bi se olakšala djelotvorna provedba obveza u pogledu otkrivanja, obilježavanja i označivanja umjetno generiranog ili manipuliranog sadržaja. Komisija u skladu s postupkom utvrđenim u članku 56. stavku 6. ***prvom podstavku može ocijeniti poštuju li se ti kodeksi prakse na način koji omogućuje adekvatno ispunjavanje obveze utvrđene u stavku 2.*** Ako smatra da kodeks nije adekvatan, Komisija može donositi provedbene akte o utvrđivanju zajedničkih pravila za provedbu tih obveza u skladu s postupkom ispitivanja utvrđenim u članku 98. stavku 2.	7. Ured za umjetnu inteligenciju potiče i olakšava izradu kodeksâ prakse na razini Unije kako bi se olakšala djelotvorna provedba obveza u pogledu otkrivanja, obilježavanja i označivanja umjetno generiranog ili manipuliranog sadržaja. Komisija ***može donositi provedbene akte radi odobravanja tih kodeksa prakse*** u skladu s postupkom utvrđenim u članku 56. stavku 6. Ako smatra da kodeks nije adekvatan, Komisija može donositi provedbene akte o utvrđivanju zajedničkih pravila za provedbu tih obveza u skladu s postupkom ispitivanja utvrđenim u članku 98. stavku 2. ***U tim se kodeksima prakse prema potrebi daju upute o tome kako se informiranost i osviještenost korisnika mogu osigurati na primjeren i proporcionalan način, među ostalim u slučajevima u kojima se smatra da UI sustavi predstavljaju manji rizik, posebno u području obrazovanja i osposobljavanja, medijskih i informacijskih usluga, kulturnih i kreativnih aktivnosti ili pružanja javnih usluga.***

Amandman 21

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 16.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 56. – stavak 6. – podstavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
6. ***Komisija*** i Vijeće za umjetnu inteligenciju redovito prate i ocjenjuju ostvarivanje ciljeva kodeksâ prakse od strane sudionika i njihov doprinos pravilnoj	6. ***Ured za umjetnu inteligenciju*** i Vijeće za umjetnu inteligenciju redovito prate i ocjenjuju ostvarivanje ciljeva kodeksâ prakse od strane sudionika i

primjeni ove Uredbe. ***Komisija***, uzimajući u najvećoj mogućoj mjeri u obzir mišljenje Vijeća za umjetnu inteligenciju, ***ocjenjuje*** obuhvaćaju li kodeksi prakse obveze iz članaka 53. i 55. te redovito ***prati*** i ***evaluira*** postizanje njihovih ciljeva. ***Komisija objavljuje*** svoju ocjenu adekvatnosti kodeksâ prakse.	njihov doprinos pravilnoj primjeni ove Uredbe. ***Ured za umjetnu inteligenciju i Vijeće za umjetnu inteligenciju***, uzimajući u najvećoj mogućoj mjeri u obzir mišljenje Vijeća za umjetnu inteligenciju, ***ocjenjuju*** obuhvaćaju li kodeksi prakse obveze iz članaka 53. i 55. te redovito ***prate*** i ***evaluiraju*** postizanje njihovih ciljeva. ***Objavljuju*** svoju ocjenu adekvatnosti kodeksâ prakse.

Obrazloženje

Ovom se izmjenom nastoji osigurati da su praćenje, evaluacija i objavljivanje primjerenosti kodeksâ prakse u potpunosti u skladu s mehanizmima upravljanja utvrđenima u ovoj Uredbi. Povjeravanjem tih odgovornosti Uredu za umjetnu inteligenciju i Vijeću za umjetnu inteligenciju nadzor se stavlja u ruke tijela koja su posebno ovlaštena za tehnički nadzor. Osim toga, potrebno je vratiti tu ulogu Vijeću za umjetnu inteligenciju kako bi se održala odgovarajuća institucionalna ravnoteža.

Amandman 22

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 23.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 70. – stavak 8.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
8. Nacionalna nadležna tijela mogu pružati smjernice i savjete o provedbi ove Uredbe, posebno MPS-ovima i MSP-ovima, uključujući start-up poduzeća, prema potrebi uzimajući u obzir smjernice i savjete Vijeća za umjetnu inteligenciju i Komisije. Ako nacionalna nadležna tijela namjeravaju pružiti smjernice i savjete u vezi s određenim UI sustavom u područjima obuhvaćenima drugim pravom Unije, prema potrebi se savjetuju s nacionalnim nadležnim tijelima na temelju tog prava Unije.	8. Nacionalna nadležna tijela mogu pružati smjernice i savjete o provedbi ove Uredbe, posebno MPS-ovima i MSP-ovima, uključujući start-up poduzeća, ***kao i, kad je to relevantno, subjektima javnog sektora koji uvode UI sustave, uključujući lokalna javna tijela i javno financirane ustanove za obrazovanje, osposobljavanje i kulturu,*** prema potrebi uzimajući u obzir smjernice i savjete Vijeća za umjetnu inteligenciju i Komisije. Ako nacionalna nadležna tijela namjeravaju pružiti smjernice i savjete u vezi s određenim UI sustavom u područjima obuhvaćenima drugim pravom Unije***, uključujući zaštitu podataka, zaštitu potrošača i audiovizualne medijske usluge***, prema potrebi se savjetuju s nacionalnim

nadležnim tijelima na temelju tog prava Unije.

Amandman 23

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 24.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 72. – stavak 3.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
3. Sustav praćenja nakon stavljanja na tržište temelji se na planu praćenja nakon stavljanja na tržište. Plan praćenja nakon stavljanja na tržište dio je tehničke dokumentacije iz Priloga IV. Komisija donosi smjernice o planu praćenja nakon stavljanja na tržište.***";***	3. Sustav praćenja nakon stavljanja na tržište temelji se na planu praćenja nakon stavljanja na tržište. Plan praćenja nakon stavljanja na tržište dio je tehničke dokumentacije iz Priloga IV. Komisija donosi smjernice o planu praćenja nakon stavljanja na tržište***, među ostalim praktične primjere za visokorizične UI sustave koji se upotrebljavaju u obrazovanju, strukovnom osposobljavanju i drugim javnim uslugama, te o pokazateljima praćenja koji mogu ukazivati na negativne učinke na temeljna prava, uključujući diskriminirajuće ishode***.

Amandman 24

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 27.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 95. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
4. Pri poticanju i olakšavanju izrade kodeksâ ponašanja Ured za umjetnu inteligenciju i države članice uzimaju u obzir posebne interese i potrebe MPS-ova i MSP-ova, uključujući start-up poduzeća.	4. Pri poticanju i olakšavanju izrade kodeksâ ponašanja Ured za umjetnu inteligenciju i države članice uzimaju u obzir posebne interese i potrebe MPS-ova i MSP-ova, uključujući start-up poduzeća***, kao i operativne potrebe lokalnih tijela javne vlasti i organizacija od javnog interesa, uključujući ustanove za obrazovanje, osposobljavanje i kulturu, ako je vjerojatno da će primjenjivati takve***

	kodekse ili imati koristi od njih.

Amandman 25

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 28.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 96. – stavak 1. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
Pri izdavanju takvih smjernica Komisija posebnu pozornost posvećuje potrebama MPS-ova i MSP-ova, uključujući start-up poduzeća, lokalnih tijela javne vlasti i sektora za koje postoji najveća vjerojatnost da će ova Uredba na njih utjecati.	Pri izdavanju takvih smjernica Komisija posebnu pozornost posvećuje potrebama MPS-ova i MSP-ova, uključujući start-up poduzeća, lokalnih tijela javne vlasti i sektora za koje postoji najveća vjerojatnost da će ova Uredba na njih utjecati***, kao što su obrazovanje i strukovno osposobljavanje, kulturne i kreativne aktivnosti te medijske i informacijske usluge***.

Amandman 26

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 30. – podtočka a
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 111. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
2. Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 5. kako je predviđena u članku 113. trećem stavku točki (a), ova se Uredba primjenjuje na ***operatere visokorizičnih*** UI ***sustava***, osim sustava iz stavka 1. ovog članka, koji su stavljeni na tržište ili u upotrebu prije datuma početka primjene poglavlja III. i odgovarajućih obveza iz članka 113. samo ako se nakon tog datuma znatno promijeni dizajn tih sustava. U svakom slučaju, dobavljači visokorizičnih UI sustava i subjekti koji ih uvode, koji su namijenjeni korištenju od strane tijela javne vlasti, poduzimaju potrebne korake kako bi ispunili zahtjeve i obveze utvrđene	2. Ne dovodeći u pitanje primjenu članka 5. kako je predviđena u članku 113. trećem stavku točki (a), ova se Uredba primjenjuje na ***subjekte koji uvode visokorizične*** UI ***sustave i dobavljače***, osim sustava iz stavka 1. ovog članka, koji su stavljeni na tržište ili u upotrebu prije datuma početka primjene poglavlja III. i odgovarajućih obveza iz članka 113. samo ako se nakon tog datuma znatno promijeni dizajn tih sustava. U svakom slučaju, dobavljači visokorizičnih UI sustava i subjekti koji ih uvode, koji su namijenjeni korištenju od strane tijela javne vlasti, poduzimaju potrebne korake kako bi ispunili zahtjeve i obveze utvrđene u ovoj

u ovoj Uredbi do 2. kolovoza 2030.	Uredbi do 2. kolovoza 2030.

Amandman 27

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 30. – podtočka b
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 111. – stavak 4.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(b) dodaje se sljedeći stavak 4.:	***Briše se.***
„4. Dobavljači UI sustava, uključujući UI sustave opće namjene, koji generiraju sintetički audiosadržaj, slikovni sadržaj, videosadržaj ili tekstovni sadržaj i koji su stavljeni na tržište prije 2. kolovoza 2026. poduzimaju potrebne korake kako bi ispunili obveze iz članka 50. stavka 2. do 2. veljače 2027.”;	

Amandman 28

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 31.
Uredba (EU) 2024/1689
Članak 113.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(31) Članak 113. mijenja se kako slijedi:	***Briše se.***
(a) u trećem stavku dodaje se točka (d):	
„(d) poglavlje III. odjeljci 1., 2. i 3. počinju se primjenjivati nakon donošenja odluke Komisije kojom se potvrđuje da su dostupne odgovarajuće mjere za potporu usklađenosti s poglavljem III., i to od sljedećih datuma:	
i. šest mjeseci nakon donošenja te odluke kad je riječ o UI sustavima koji su klasificirani kao visokorizični u skladu s člankom 6. stavkom 2. i Prilogom III.; i	

ii. 12 mjeseci nakon donošenja te odluke kad je riječ o UI sustavima koji su klasificirani kao visokorizični u skladu s člankom 6. stavkom 1. i Prilogom I.

U slučaju nedonošenja odluke u smislu prvog podstavka ili u slučaju da datumi navedeni u nastavku prethode datumima koji slijede nakon donošenja te odluke, poglavlje III. odjeljci 1., 2. i 3. primjenjuju se:

i. od 2. prosinca 2027. kad je riječ o UI sustavima koji su klasificirani kao visokorizični u skladu s člankom 6. stavkom 2. i Prilogom III.; i

ii. od 2. kolovoza 2028. kad je riječ o UI sustavima koji su klasificirani kao visokorizični u skladu s člankom 6. stavkom 1. i Prilogom III.;";

(b) u trećem stavku dodaje se točka (e):

'(e) članci od 102. do 110. primjenjuju se od [datum početka primjene ove Uredbe].";

Amandman 29

Prijedlog uredbe
Članak 1. – stavak 1. – točka 32.

Tekst koji je predložila Komisija	*Izmjena*
(32) u Prilogu VIII. briše se odjeljak B;	***Briše se.***

PRILOG: PRIJAVA PRIMLJENIH INFORMACIJA

Izvjestiteljica za mišljenje izjavljuje, pod svojom isključivom odgovornošću, da u svoje mišljenje nije uključila nikakve informacije predstavnika interesnih skupina obuhvaćenih područjem primjene Međuinstitucijskog sporazuma o obveznom registru transparentnosti[1] ili predstavnika javnih tijela trećih zemalja, uključujući njihove diplomatske misije i veleposlanstva, koje treba navesti u ovome Prilogu u skladu s člankom 8. Priloga I. Poslovniku.

[1] Međuinstitucijski sporazum od 20. svibnja 2021. Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o obveznom registru transparentnosti (SL L 207, 11.6.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

POSTUPAK U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Naslov	Izmjena uredaba (EU) 2024/1689 i (EU) 2018/1139 u pogledu pojednostavnjenja provedbe usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Digitalni omnibus o umjetnoj inteligenciji)
Referentni dokumenti	COM(2025)0836 – C10-0304/2025 – 2025/0359(COD)
Nadležni odbor(i) Datum objave na plenarnoj sjednici	IMCO LIBE 19.1.2026 19.1.2026
Odbori koji su dali mišljenje Datum objave na plenarnoj sjednici	CULT 19.1.2026
Izvjestitelj(ica) za mišljenje Datum imenovanja	Emma Rafowicz 20.1.2026
Članak 59. – Postupak u zajedničkom odboru Datum objave na plenarnoj sjednici	19.1.2026
Razmatranje u odboru	9.2.2026
Datum usvajanja	5.3.2026
Rezultat konačnog glasovanja	+: 18 –: 0 0: 3

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

18	+
NI	Nikolaos Anadiotis
PPE	Maravillas Abadía Jover, Niels Geuking, Eleonora Meleti, Matej Tonin, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Renew	Laurence Farreng, Hristo Petrov, Brigitte van den Berg
S&D	Maria Guzenina, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek
The Left	Carolina Morace
Verts/ALE	Diana Riba i Giner, Nela Riehl

0	-

3	0
ECR	Ivaylo Valchev
ESN	Irmhild Boßdorf
PfE	Catherine Griset

Korišteni znakovi:
+ : za
- : protiv
0 : suzdržani